

Nr 94.

Godkänd av första kammaren den 12 april 1919.

Godkänd av andra kammaren den 12 april 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gemensamt rörelsekapital för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 38.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 31 januari 1919 avlåten proposition (nr 59) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva,

att de medel, vilka inflyta som köpeskillingar eller mellangifter vid försäljning eller bortbytande från statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning av tomter och områden, byggnader, inventarier och dylikt, må ingå till en till samma fastighetsförvaltning hörande fond, i vilken Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital jämväl må uppgå;

att denna fond må utgöra rörelsekapital för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning, och att av densamma må bestridas *dels* ersättningar för byggnader, då sådana skola av staten från tomtarrendatorer eller tomträttshavare lösas, *dels* kostnaderna för de anläggningar, som erfordras för ordnande och tillgodogörande av de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande områden, *dels ock* kostnaderna för anskaffande av de för samma fastighetsförvaltning erforderliga inventarier, samt

att från berörda fond må, i huvudsaklig överensstämmelse med de

i nämnda statsrådsprotokoll angivna grunder, utlämnas byggnadslån åt personer, till vilka med äganderätt eller tomträtt upplåtas tomter inom sådana för egna hem avsedda områden å de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande fastigheter, för vilka planer för bebyggande av Eders Kungl. Maj:t fastställts eller komma att fastställas.

Hittills har den under vattenfallsstyrelsen hörande fastighetsförvaltningen i riksstaten och rikshuvudboken fördelats på fyra avdelningar, nämligen Trollhätte fastighetsförvaltning, diverse vattenfall och fastigheter inom Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län, vattenfall och fastigheter, inköpta för elektrisk drift vid statens järnvägar, samt diverse vattenfall och fastigheter. Enligt det föreliggande förslaget skulle all den till statens vattenfallsverk hörande fasta egendom, som icke är direkt behöfelig för kanal- eller kraftverken eller för motsvarande anläggningsarbeten, sammanföras i en enda förvaltningsgren, benämnd statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning. Då åtskilliga fördelar särskilt med hänsyn till ernåendet av gemensamt rörelsekapital för förvaltningen av fastigheterna ifråga, skulle vara att vinna genom sammanslagningen, har riksdagen ej haft något att däremot erinra. Riksdagen förutsätter emellertid, att bokföringen av ifrågavarande fond ordnas på sådant sätt, att resultatet av förvaltningen av de särskilda fastighetsgrupperna klart framgår av vattenfallsstyrelsens räkenskaper.

I anslutning till grunderna för berörda förslag hava i årets statsverksproposition de fyra förutvarande fastighetsfonderna under statens vattenfallsverk ersatts med rubriken »statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning». Chefen för civildepartementet har i ovanberörda statsrådsprotokoll anmält sin avsikt att, därest från riksdagens sida erinran däremot icke framställes, tillstyrka en ytterligare förenkling av riksstaten och därmed budgetredovisningen beträffande statens vattenfallsverk i så måtto, att kanalverken skulle sammanföras i en fond och kraftverken i en annan, i stället för att för närvarande varje kanal-, respektive kraftverk upptages särskilt i riksstat och rikshuvudbok. I vattenfallsstyrelsens räkenskaper skulle likväl såsom hittills de olika kanal- och kraftverken redovisas vart för sig. För statens vattenfallsverks inventarieförråd skulle slutligen finnas ett särskilt konto i rikshuvudboken.

Riksdagen finner den av departementschefen förordade uppställningen av riksstaten beträffande statens vattenfallsverk vila på rationella grunder och vara ur budgetssynpunkt tillräckligt specialiserad. Sammanföringen av kanal-, respektive kraftverken, vilken departementschefen tänkt sig skola tillämpas först i 1921 års riksstat, synes riksdagen

böra ske ju förr dess hellre och därför böra komma till stånd redan vid uppställningen av inkomstsidan i riksstaten för år 1920.

Förslaget att från den fond, som skulle bildas genom sammanförandet av vattenfallsverkens olika fastighetsaffärer, byggnadslån skulle få utlämnas åt dem, som med äganderätt eller tomträtt linge åt sig upplåtna tomter inom ifrågavarande fastigheter, har ej föranlett erinran från riksdagen sida. Vad angår villkoren för utlåningsverksamheten, synas de av departementschefen tillstyrkta avvikelserna från nu gällande bestämmelser rörande lån från Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital vara välgrundade, såväl beträffande utsträckandet av utlåningen till andra än i statens tjänst auställda personer som i fråga om de av nu rådande förhållanden påkallade höjningarna av räntesatserna å lånen samt högsta belåningsvärdet å fastigheterna.

I enlighet med vad ovan anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit,

att de medel, vilka inflyta som köpeskillingar eller mellangifter vid försäljning eller bortbytande från statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning av tomter och områden, byggnader, inventarier och dylikt, må ingå till en till samma fastighetsförvaltning hörande fond, i vilken Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital jämväl må uppgå;

att denna fond må utgöra rörelsekapital för statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning, och att av densamma må bestridas dels ersättningar för byggnader, då sådana skola av staten från tomtarrendatorer eller tomträttshavare lösas, dels kostnaderna för de anläggningar, som erfordras för ordnande och tillgodogörande av de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande områden, dels ock kostnaderna för anskaffande av de för samma fastighetsförvaltning erforderliga inventarier; samt

att från berörda fond må, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över civilärenden den 31 januari 1919 angivna grunder utlämnas byggnadslån åt personer, till vilka med äganderätt eller tomträtt upplåtas tomter inom sådana för egna hem avsedda områden å de till statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning hörande fastigheter, för vilka planer för bebyggande av Eders Kungl. Maj:t fastställts eller komma att fastställas.

Stockholm den 12 april 1919.

Med undersätlig vörtnad.